

Alman atalar sözləri

B C Ç D E Ə F G H X İ J K Q L M N O Ö P R S Ş T U Ü V Y Z

A

- Ac milçəklər acı dişlər.
- Aclıq qurdu da meşədən qovar.
- Adamlar ayrı, xasiyyətlər ayrı.
- Axına qarşı üzmək çətindir.
- Axmaq öz işini görməz, hamının işinə burnunu soxar.
- Axmaq susanda eə bilirlər ağıllıdır.
- Axmaqlıqdan ağır xəstəlik yoxdur.
- Aqıl üçün bir söz bir axmağa verib uzun nəsihətdən mənalı olur.
- Ağac meyvəsi ilə tanınar.
- Ağaclar səmada yetişməz.
- Ağıl danışanda çox söz gərək deyil.
- Ağılla gözəlliyn qohum olması nadir hallarda olar.
- Ağıllı güzəştə gedər.
- Ağıllı o adamdır ki, səhv yoldan çıxıb həqiqətə gedir.
- Almanın yaxşısına qurd düşər.
- Ana məhəbbəti qocalmır.
- Ananın ağlamağındansa, uşağın ağlamağı yaxşıdır.
- Arı var, deməli iynəsi də var.
- Arvad evdar olan yerdə tirləri də piy basar.
- Arvadsız kişi çətirsiz ağacdır.
- Arvadı gözə yox, qulaqla seç.
- Asılmış adamın evində ipdən danışmazlar.
- Asta tələs.
- At yulafı xoşlayır, yəhəri yox.
- Atalar sözü boş yerə deyilmir.
- Atalar sözündə həqiqət deyilir.
- Atın dörd ayağı var, o da bürəyir.
- Ayı həmişə bala can atar.
- Ayığın fikrində olan sərxoşun dilində olur.
- Aza qane olmayan çoxə layiq deyil.

B

- Bal danışılar zəhərsiz olmur.
- Balıq başdan iy verər. (alm. *Der Fisch stinkt vom Kopf her*)
- Balıq dənizdə batmaz.
- Balıqlar qarmaqla, insanlar şirin dilə ovlanar.
- Barış zamanında bir yumurta, döyüş zamanında bir öküzdən daha yaxşıdır.
- Baş yoxsa, şlyapa da lazım deyil.
- Başı sındırmaqdasansa, ayağı sındırmaq yaxşıdır.
- Beyin qızanda ağıl iər.
- Bəd iti - qısa zəncirə!

- Bər-bəzəkli nitqə inam olmaz.
- Bərabər olmamaq dostları ayrı salır
- Bəzən susmaq ən yaxşı cavab olur
- Biçməyi özgəsinin parçası üstündə öyrənmək yaxşıdır.
- Bilik - qüvvətdir.
- Biliksiz cəhd, işıqsız od kimidir
- Bir-birini sevən ər-arvad komada da xoşbəxt olar.
- Bir dəfə yanan, ömrü boyu oddan qorxar
- Bir dəqiqə sonradansa, bir saat qabaq yaxşıdır
- Bir göyərçin qarğalarla yaxınlıq edərsə, tükləri deyil, ürəyi qaralar.
- Bir "indicə" on "sabah"dən yaxşıdır
- Bir kəsə inanmaq yaxşıdır, heç kəsə inanmamaq - axmaqlıq.
- Bir "nədən ötrü"yə on dəfə "ondan ötrü ki..." var
- Bir pfenniği qorumaq - ikisini qazanmağa bərabərdir. (Pfenninq - pul vahididir).
- Bir topa milçəkdənsə, bir bal arısı yaxşıdır
- Birdən-birə çox işi başlayan azını qurtarar
- Biri işləyir, o biri qazanır.
- Bıçağı itilə, amma lap çox da yox, ağzını tölərsən.
- Borc alan, azadlığını satar.
- Boş evdə siçan da qalmaz.
- Böhtan insanı öldürər.
- Böyük hay-küyçübr pis döyüşçübr olar.
- Böyük qayadan böyük də parça çaparlar.
- Bütün adamların qanı qırmızı, bacarıqları fərqlidir.

C

- Cavanlıqda nə əkərsən, qocalıqda onu biçərsən.
- Cəmdək harada, milçəklər də orada.
- Cəsarətlinin baxışı qorxağın qılıncından iti olar
- Cəza asandır, tərbiyə - çətin.
- Cırıldayan ağac asan sınımr

Ç

- Çağırılmamış qonaq yük olar
- Çalışmaq çörək, tənbellik qıtlıq gətirər.
- Çox-çox qaqqıldayan toyuq az-az yumurtlar
- Çox gecdən çox tez yaxşıdır
- Çox vaxt azlar çox kimi görünür
- Çox vaxt xoş söz böyük hədiyyədən artıq olur.
- Çox yatan az yaşar
- Çoxu çoxları bilir, hər çeyi heç kəs bilmir.
- Çörək alın təriylə qazanılır.

D

- Dağ Məhəmmədə tərəf gəlməsə, Məhəmməd dağa tərəf gedər.
- Dalda qalana itər də cumar.
- Danışılan bir sevinc iki qat olar paylaşılan bir acı yarıya enər.
- Danışmaqla usta olurlar
- Demək asandır - etmək çətin.
- Dəli dəlini ağıllı sayar.
- Dil bütün dünyanı dolandırır

- Dilin olsa heç yerdə batmazsan.
- Dişləməyi bacarmırsan dişini gösərmə.
- Dost bütün xəzinələrin ən qiymətlişidir.
- Dost üçün odun-suyun içindən keçəsən gərək.
- Dostlarla olanda dərd yarım dərd olur, sevinc - ikiqat artıq.
- Dostun istəyirsə, səhərə saxlama.
- Döyüş, barışın təmin etdiyini yıxıb gedər.
- Duzu ölçüb at, yağı yox.
- Düşmək cinayət deyil, düşüb qalmaq günahdır

E

- Ehtiyac ayıdan rəqqas, meymundan skripkaçı əbər.
- Ehtiyac daşdan da çörək bişirməyi öyrədən.
- Ehtiyac şeytanı məcbur edər ki, milçəyi də udsun.
- Ehtiyat etdiyin tez olur, nəinki ümid etdiyin.
- Ehtiyat müdrikliyin anasıdır
- Ehtiyat olmayan yerdə heç bir hikmət kömək edə bilməz.
- Etimad idarəyə mane deyil. (alm. *Bäume wachsen nicht in den Himmel*)
- Eşq ilə ağıl əl - ələ tutub getməzlər.
- Eşqdə və döyüşdə hər şey mübahdır. (alm. *In der Liebe und im Krieg ist alles erlaubt*)
- Evim mənim - qalam mənim.
- Evlənərkən qulaqlarına yox, gözərinə inan.

Ə

- Əhli-keflək insanı pas dəmiri yeyən kimi yeyir.
- Əl yazıb, baş cavab versin.
- Əldəki sərçə, damdakı göyərçindən yaxşıdır. (alm. *Besser den Spatz in der Hand, als die Taube auf dem Dach.*)
- Ən ağır iş özünə qalib gəlməkdir.
- Ən yaxşı müəllim təcrübədir.
- Ən yaxşı yol düz yoldur
- Əsəbin dərmanı vaxt-zamandır
- Əvvəl fikirləş, sonra elə.
- Əyri ağacın düz kölgəsi olmaz.

F

- Fakt deyilən yerdə söz gərək deyil.
- Fikrə gömrük qoyulmur; fikrə qadağan yoxdur

G

- Gecə nə qədər qaranlıq olsa, gündüz bir o qədər işıqlı olar.
- Gəmiyə iynə ulduzu boyda yerdən də su axıb dolur.
- Giciklənin şütülü də olsa dalayır.
- Göz mədədən böyükdür
- Gözə göz, dişə diş. (alm. *Auge um Auge, Zahn um Zahn*)
- Gözəllik gedir, yaxşılıq qalır.
- Gözlər özlərinə, qulaqlar başqalarına inanarlar
- Güclü haqlı çıxar (Kinayə ilə)
- Gün nə qədər uzun olsa da gecə düşəcək.

H

- Hamı yanılır - hərə bir cür.
- Heç kəsi iki dəfə asmırlar.
- Heç nəyi olmamaqdansa, bir şeyi olmaq yaxşıdır
- Həqiqət dilli-dilavər olmur, yalan bər-bəzəkli olsa da.
- Həqiqət ən yaxşı silahdır.
- Həqiqət hər şeydən qabaqdır.
- Həmişə pis xəbər yerinə düşməz olar, yaxşı xəbər yerinə düşən.
- Hər kəs öz taleyinin dəmirçisidir.
- Hər kəs özü bilir ayaqqabısı haradan sıxır
- Həsəd özü-özünü gəmirər.
- Həya olmayan yerdə namus da olmaz.

X

- Xahiş daim isti, təşəkkür daim soyuqdur
- Xarab yumurta bütün yenəyi pozar.
- Xeyirli ağacın xeyirli də meyvəsi olar.
- Xəbərdar olunan yarım xilas olunmuş kimidir
- Xəstəni divarda milçək də acıqlandırar.
- Xırda daş da böyük karetiləri çevirir
- Xırda yağış böyük küəkləri yatırır.
- Xoflu adam kölgəsindən də qorxar.
- Xoşbəxtlik dost qazandırır, bədbəxtlik isə onları sındırır.
- Xoşbəxtlik göydə uçmur, o, əməklə qazanılır.
- Xörəyə baxmaqda doymazlar

İ

- İç - keflənmə, mübahisə elə - boğuşma.
- İdarə eləmək çətin peşədir.
- İfratçılıq çiyindir.
- İxtiyarını qəzəbə verən adam, ağılını əldən verir.
- İlk fikir heç də həmişə ən yaxşı fikir olmur
- İnan, ancaq hər yetənə yox.
- İnsan ümidlə yaşayar.
- İş, işi çəkər. (alm. *Arbeit zieht Arbeit nach sich*)
- İşiq kölgəsiz olmaz.
- İşləmək çörək, tənəllik qıtlıq gətirər. (alm. *Arbeit bringt Brot, Faulenzen Hungersnot*)
- İşləyən kotan parıldayar; duran suyu kif basar
- İtkisiz qazanc yoxdur
- İyirmisində - gözəl, otuzunda güclü, qırxında - ağıllı 20 əllisində varlı olmayandan heç nə gözləmə.

K

- Kağız dözü, qələm yazır.
- Kənddə tərbiyə də təmizdir.
- Kiçik çayların əs-küyü bərk olar.
- Kiçik oğrular asılar, böyük oğrular sərbəst buraxılar.
- Kiçikdən başlayıb, böyükdə qurtarlar.
- Kim elə bilirsə ki, hər şeyi bilir - heç nə bilmir.
- Kim tez yatıb, tez durur - çox yaşayır

- Kim ümid etsə ki, ayaqqabını irsən alacaq - ölüncə ayaqyalın qalacaq.
- Kimin harası ağrayır orasından danışır
- Kor doğulan işığa inanmaz.
- Kor toyuq da dən tapır.
- Köhnə yaradan qan axmaz.

Q

- Qabıǵı acı - meyvəsi şirin.
- Qadın, çalındıqdan sonra divara asılacaq bir skripka deyil.
- Qanadın böyüməmiş uçma.
- Qarǵalarla dostluq edən göyərçinin tükləri ağ qalar, amma ürəyi qaralar.
- Qart quşu yolmaq çətindir.
- Qartalın yaxın düşə bilmədiyi yerə milçək on yerdən yol tapar.
- Qartallar milçək tutmur.
- Qayda-qanunu xoşla, o sənə vaxt da saxlar, qüvvə də.
- Qayǵı saç ağardar
- Qazanmaqdan cənaət çətindir.
- Qədəh içində, dənizdə boǵulanlardan daha çox insan boǵulmuşdur(alm. *Im Becher ersaufen mehr Leute als im Bach.*)
- Qəzəb adamı kor edir.
- Qəzəb qızıldan da olsa yerə qəfəsdır.
- Qəzəb pis məsləhətçidir.
- Qızılgüllər solur, tikanı qalır.
- Qızılı odla yoxlayarlar insanı - hücumla.
- Qonaqlar necəsə, məclis də elədir.
- Qorxaq olduğunu bilməyən hər kəs cəsurdur.
- Qorxu olmayan yerdə hamı igidə dönür.
- Qurdun ulaması yeməsindən qorxuludur.
- Quş istəyirsənsə, əvvəlcə yuvasını tik.
- Quş uçmaq üçün yarandığı kimi, insan dəmək üçün yaranıb.
- Quyu onda yada salınır ki, suyu qurumuş olsun.
- Qürbətın odu da vətənin tüstüsü qədər parlaq deyil.
- Qüvvət hələ hər şey deyil.
- Qüvvət qanun deyil.
- Qüvvət - vəhdət.

L

- Lovğalanan yıxılacaq.

M

- Meymun istər kral olsun, istər keşiş - elə meymundur ki, meymun.
- Mərd düşmən namərd dostdan yaxşıdır
- Mərdliyini itirən hər şeyini itirər.
- Məsləhət eşitməyə nə kömək?
- Məsləhət vermək kömək eləməkdən asandır.
- Milçək xırdadır, böyük adamı da dişəyir.
- Mıǵmıǵanı kötlə vurmurlar.
- Mülayimlik ən yaxşı dərmandır.

N

- Natəməz vicdan gözdən yayınmaz.
- Necə haylarsan, elə də hay verərlər.
- Nəciblik qanda deyil, üəkdədir.
- Nifrəti bacarmayan, məhəbbəti də bacarmaz.
- Nişan almaq azdır, gərək dəysin də.

O

- O, pula sahib deyil, pul ona sahibdir
- Oda yağ tökür.
- "Olar" ilə "ola bilsin" in fərqi böyükdür.

Ö

- Ölçüsündə olmayan hər şey zərərdir.
- Ölü şirin bığını dovşan da dartar
- Öz sözünü tutmursan - cavabını tut.
- Özgələrin təsəllisi yaxşıdır, ondan da yaxşı - öz hünərindir.
- Özgənin dərdi tez unudular
- Özgəsiylə az danış, özünə - çox.
- Özü-özünü tərifləyənin qonşuları pis olar
- Özün öz sirrini saxlaya bilmirsənsə, öz gəsinin danışmağından gileyənmə.
- Özünü olduğundan ağıllı göstərməyə çalışsan, əslində, axmaqdır.

P

- Palıd ağır-ağır boy atar
- Parlayan hər şey qızıl deyil. (alm. *Es ist nicht alles Gold, was glänzt*)
- Payız yaxşıdır, payız şərabı daha yaxşıdır
- Paylaşılan sevinc iki qatına çıxar (alm. *Geteilte Freude ist doppelte Freude*)
- Paylaşılan bir acı yarıya erər. (alm. *Geteiltes Leid ist halbes Leid*)
- Pis xəbər qar topası kimi böyüyər.
- Pis xəbər yuxu bilməz.
- Pis işçi əlində yaxşı dəzgah da pis olar.
- Pis qızıl məhək xoşlamaz.
- Pul ağıllı adamın köbəsi, axmaq adamın isə ağasıdır.
- Pula əmr elə, qulluq eləmə.
- Pulum var - camaatın daəziziyəm.

R

- Razılıq daş-divardan möhləm olar.
- Roma bir günə tikilməyib.
- Romada özünü romalı kimi apar

S

- Sakit it xəlvət qapar.
- Saqqal saxlayanların hamısı filosof olmur
- Sağlam bədəndə - sağlam ruh.
- Savaş, sülhün təmin etdiyini yıxıb gədir.
- Səadət kordur.
- Səadət şüşə kimidir: asan sınar

- Səadəti tapmaq saxlamaqdan asandır
- Səadətlə bədbəxtlik eyni cığırda gedir.
- Səhhətini itirəndən sonra başlayırsan onun üçünəsməyə.
- Səhv eləmək insana xasdır.
- Sən mənə də dostun kimdir, mən deyim ki, sən kimsən.
- Sən ona ipək bağışlayırsan, o səndən hələ yemini də istəyir.
- Səndən xahiş etməyə qədər heç kəsə məsləhət vermə.
- Səni bəsləyən əli dişləmə. (alm. *Beiß nicht in die Hand, die dich füttert*)
- Sərf olunmayan güc get-gecə azalar.
- Skripkaçı ustalaşana kimi çox sim qırır
- Sonraya saxlamaq - geri götürmək deyil.
- Söz və iş iki ayrı-ayrı şeydir.
- Susmaq da cavabdır
- Susmaq - razılıq nişarəsidir.
- Sussan dilin ağrımaz.
- Suyun harasından bərk-bərk yapışasan?!
- Sübh saatı bizə qızıl bəxş eləyir.
- Sükut çox vaxt çox sözdən gözəl olur.
- Sülh olan yerdə səadət olar.
- Sülh zamanında bir yumurta, döyüş zamanında bir öküzdən daha yaxşıdır
- Sünbülün boşu dik dayanar

Ş

- Şaiyə zərrəbin kimidir, hər şeyi yekəldir.
- Şəhidlərin qanı gələcək nəsilləri yetişdirmək üçündür.
- Şən qonaq heç kimə yük deyil.
- Şərab başa çıxanda ağır cədhə düşər.
- Şərabda çox adam batır nəinki dənizdə.
- Şərəfi itirmək - hər şeyi itirməkdir.
- Şərəfsiz həyatdan, şərəfli ölüm yaxşıdır.
- Şir də mığmığadan özünü qorumalı olur
- Şirin bacarmadığını tülkü bacarar
- Şübhə dostluğun zəhəridir.

T

- Tanrı qarışqanı yox etmək istəyincə, ona qanad taxar
- Tezlik gərəkdir, tələskənlik yox.
- Təhsil azadlığa aparar.
- Təhsilsiz insan, cilasız aynaya bənzər. (alm. *Ein Mensch ohne Bildung ist ein Spiegel ohne Politur*)
- Tək gözlü olmaq kor olmaqdan yaxşıdır (alm. *Besser einäugig als blind*)
- Təkrar biliyin anasıdır
- Tələsən çox vaxt axırdı gəlir.
- Tələsik iş şeytan qarışar. (alm. *Eile mit weile*.)
- Tələsirsən - yavaş yeri.
- Təmiz - hər şeyi təmiz bilər.
- Təmiz ürək qızıldan qiymətlidir.
- Təmkinli adam üstün gələr.
- Tənbəl işçiyə yüngül çəkil də ağır gələr.
- Tənbəl üçün həftədə yeddi bayram olur
- Tənbəlliyn dalınca xəstəlik gəzər.
- Təvazökarlıq bəzəkdir, lakin onsuz daha müvəffəqiyyətli olunur. (alm. *Bescheidenheit ist eine Zier doch weiter kommt man ohne ihr*)

- Tikəni ağzına görə dişlə.
- Torağayı nəğməsindən tanıyarlar.
- Tovuz sən nə gözəlsən, amma ayağın eybəcər.
- Toz göylərə də yüksəlsə, yenə toz olub qalır.
- Tövbə dərman kimidir: ürəyi sakitləşdirir.
- Tülkünü quyruğundan tanıyarlar

U

- Uduzanın sonrakı ağılı dərin olar.
- Ulağı nə qədər yüyənləsən də yenə ondan kəhər çıxmayacaq.
- Uşaq evdə nə eşidirsə, həyətdə də onu danışır.
- Uşağın balacası ananınətəyindən yapışır, böyüyü - ürəyindən.
- Uşaqların körpəsi diz ağrıda, böyüyü - ürək.

Ü

- Üç həkimin birdən gəlməsindən, heç birinin gəlməməsi yaxşıdır.
- Üç nəfərin bildiyini, otuz nəfər də bilər.
- Ümumi təhlükə adamları yaxınlaşdırar
- Ürəyi yumşaq ananın xəhər tuluğu uşaqları olar

V

- Varlı qolçomaq qohumlarını tanımaz.
- Vıcdanı təmiz olanın yasdığı rahat olar

Y

- Ya hər şey, ya heç nə.
- Yaxşı gün dostları verir, yaman gün də onları yoxlayır.
- Yaxşı oyunçunu top da görür
- Yaxşı şeylərə tərif nə gərək.
- Yalanın ayaqları gödək olar.
- Yamanlıq daşa yazılar, yaxşılıq quma.
- Yaşamaq - mübarizə etməkdir.
- Yemək bişirmək köhnə tavalər ilə öyrənilər. (alm. *Auf alten Pfannen lernt man kochen*)
- Yeməkdən sonra istirahət və ya min addım atılmalıdır.
- Yer üzündə eyibsiz adam yoxdur

Z

- Zaman bizlə ayaqlaşmır, biz zamanla ayaqlaşırıq.
- Zaman hər cür yalanı açır.
- Zarafatın da həddini bil.
- Zəhmət - həyatın duzudur.
- Zəhmət - səadətin atasıdır.
- Zəmanə dəyişir, biz də dəyişirik.
- Zorla əziz olmazsan.
- Zülmət nura qarşı dura bilməz.

İstinadlar

- Dünya xalqlarının atalar sözləri. Bakı,2015

Mənbə — "https://az.wikiquote.org/w/index.php?title=Alman_atalar_sözləri&oldid=45043"

Bu səhifə sonuncu dəfə 9 fevral 2017 tarixində saat 03:51-də redaktə edilib.

Mətn Creative Commons Attribution-ShareAlike lisenziyasındadır, bəzi hallarda əlavə şərtlər tətbiq oluna bilər. Ətraflı məlumat üçün istifadə şərtlərinə baxın.